رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

د پیغمبر ﷺ د لمانځه کیفیت

كيفية صلاة النبي صلى الله عليه وسلم

بشتو

پښتو

قدرمند شيخ صاحب

عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ح جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات ، ١٤٤٦هـ

بن باز ، عبدالعزيز
كيفية صلاة النبي ؟ - بشتو. / عبدالعزيز بن باز ؛ جمعية خدمة المحتوى الإسلامي باللغات - ط١. .- الرياض ، ١٤٤٦هـ
١٩ ص ؛ ..سم

رقم الإيداع: ١٤٤٦/١١٩٣٨
ردمك: ٠-٥٥-٨٥١٧-٦٠٣-٩٧٨

كيفية صلاة النبي - صلى الله عليه وسلم -

د پيغمبر -صلى الله عليه وسلم- د لمانځه کيفيت

ليکوال

قدرمن شيخ صاحب عبد العزيز بن عبد الله بن باز

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على عبده ورسوله نبينا محمد وآله وصحبه، أما بعد:-

دا د پيغمبر صلى الله عليه وسلم د لمانځه د کيفيت بيانولو په اړه لنډې خبرې دي، چې ما غوښتل هر مسلمان؛ نارينه او ښځينه ته يې وړاندې کړم، ترڅو يې هر لوستونکى هڅه وکړي چې د طريقې پيروي يې وکړي لکه چې فرمايي: **ژباړه:** (تاسو داسې لمونځ وکړئ لکه ما چې ګورئ لمونځ کوم)[1]. او دا دی لوستونکي ته بيانيږي:

١ - اودس بشپړوي، د الله تعالى د حکم سره سم اودس کوي لکه چې فرمايي: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ} {يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ﴾.

ژباړه: (اې هغو کسانو چې ايمان يې راوړی! کله چې تاسو لمانځه ته پاڅيږئ، نو تاسو خپل مخونه او خپل لاسونه تر څنګلو پورې ووينځئ او پر خپلو سرونو مسح وکړئ او تر ګيټو (ښنګرو) پورې خپلې پښې (ووينځئ). آيت.

او د رسول الله -صلى الله عليه وسلم- دا وينا: **ژباړه:** (له طهارت (اودس) پرته لمونځ نه قبليږي)[2].

او هغه کس ته د رسول الله -صلى الله عليه وسلم- وينا چې ناسم لمونځ يې کړی و: **ژباړه:** (کله چې لمانځه ته پاځيدې نو بشپړ اودس وکړه)[3].

(١) بخاري په: (٦٠٥) روايت کړی.

(٢) مسلم، په (٢٢٤) شمېره روايت کړی.

(٣) بخاري په: (٥٧٨٢) شمېره روايت کړی.

۲ - لمونځ کوونکی چې هر ځای کې وي قبلې یعني کعبې شریفې ته په ټول بدن سره مخ کوي، په داسې حال کې چې په زړه کې به یې د هغه وخت د لمانځه کولو اراده کړې وي؛ هغه که فرض لمونځ وي اویا نفل، او په ژبه به نیت نه وایي؛ ځکه چې په ژبه یې ویل روا نه دي، بلکې دا یو بدعت دی او رسول الله -صلى الله عليه وسلم- او د هغه صحابه کرامو په ژبه نه دی ویلی، او مخې ته به ستره ږدي چې لمونځ ورته وکړي، برابره خبره ده که امام وي، یا منفرد، او قبلې ته مخ کول د لمانځه لپاره شرط دی، پرته له یو څو ښکاره مسائلو څخه چې د علماوو په کتابونو کې یې په اړه وضاحت شوی دی.

۳ - د الله اکبر په ویلو سره تحریمه تکبیر کوي، او د سجدې ځای ته ګوري.

۴ - د تکبیر پر مهال خپل لاسونه د اوږو او یا غوږونو برابر پورته کوي.

۵ - لاسونه پر سینه ږدي، ښی لاس پر چپې پنجې او مروند د پاسه، ځکه چې همداسې د رسول الله -صلى الله عليه وسلم- څخه ثابت شوي دي،

۶ - د استفتاح دعا ویل سنت ده، چې په لاندې ډول ده: (اللَّهُمَّ بَاعِدْ بَيْنِي وَبَيْنَ خَطَايَايَ كَمَا بَاعَدْتَ بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ، اللَّهُمَّ نَقِّنِي مِنْ خَطَايَايَ كَمَا يُنَقَّى الثَّوْبُ الأَبْيَضُ مِنَ الدَّنَسِ، اَللَّهُمَّ اغْسِلْنِي مِنْ خَطَايَايَ بِالْمَاءِ وَالْبَرَدِ وَالثَّلْجِ)[۱]. ژباړه: (اې الله زما او زما د ګناهونو تر منځه داسې لرې والی راوله لکه څرنګه دې چې ختیځ له لویدیځ څخه لرې کړی، اې الله ما له ګناهونو څخه داسې پاک کړه لکه سپینه جامه چې له خیرو څخه پاکیږي، اې الله ما له ګناهونو څخه په اوبو، واورو او ګلۍ سره ومینځه). او که یې غوښتل نو د دې پر ځای دې ووایي: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ). ژباړه: (اې الله! پاکي او ستاینې یوازې تالره دي او نوم دې مبارک دی، شان دې لوړ دی او له تا پرته بل معبود نشته)[۲]. که چېرته یې د دې پر

(۱) بخاري، په (۷٤٤)، او مسلم په: (۵۹۸) شمیره روایت کړی.

(۲) مسلم په: (۳۹۹) شمیره روایت کړی.

ځاى بله د استفتاح دعا وويله چي د رسول الله -صلى الله عليه وسلم- څخه ثابته وي نو باک نه لري، خو غوره دا ده چي كله دا دعا ووايي او كله بله، ځكه همدا د پيروى له اړخه بشپړه طريقه ده، بيا: (أَعُوْذُ بِاللّٰه مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْم). او: (بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيْم) وايي، او فاتحه لولي لكه چي فرمايي: ژباړه: «د هغه چا لمونځ صحيح ندى چي فاتحة الكتاب (الحمد لله) يي نه وي لوستلي»[١]، او وريسي په جهري لمونځ كې په لوړ اواز سره آمين وايي، او په خفيه لمونځونو كې يي په پټه وايي، غوره دا ده چي په ماسپښين، مازديگر او ماخوستن لمونځونو كې له فاتحي وروسته له اوساط المفصل څخه يو سورت ولولي (يعني له النبأ څخه تر الليل پوري سورتونه) او د سهار په لمونځ كې د طوالو (يعني له ق څخه تر البروج پوري سورتونو) څخه او په ماښام كې كله له طوالو څخه او كله هم له قصارو (له الضحى څخه تر الناس پوري سورتونو) څخه ولولي، تر څو پر هغو احاديثو عمل وشي چي په دې اړه راغلي دي.

٧ - د تكبير په ويلو سره دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته كوي، بيا ركوع ته ځي، په ركوع كې خپل سر د ملا سره برابروي او دواړه لاسونو پر زنگنونو داسي ږدي چي گوتې يي سره جلا وي او په مطمئن ډول ركوع كوي او په ركوع كې: (سُبْحَانَ رَبِّيَ العَظِيْم) وايي، غوره طريقه دا ده چي درې ځلي او يا له دريو زيات يي تكرار كړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چي له دې سره: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِيْ). ژباړه: (اې زموږ ربه تا لره پاكي ده، او ټولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وكړه)[٢].

٨ - له ركوع څخه سر راپورته كوي او دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته كوي او وايي: (سَمِعَ اللهُ لِمَنْ حَمِدَهُ). ژباړه: «الله د ثنا ويونكي غږ واورېده». كه چيرته امام او يوازې لمونځ كوونكى و، او د ودريدو پر مهال وايي:

---

(١) بخاري په: (٧٥٦) شميره روايت كړی.

(٢) بخاري، په: (٨١٧)، او: مسلم په: (٤٨٤) شمېره روايت كړی.

(رَبَّنَا لَكَ الْحَمْدُ مِلْءَ السَّمَاوَاتِ، وَمِلْءَ الأَرْضِ، وَمِلْءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلْءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ)[١]. ژباړه: «ای ربه! ټولې ستاینې ستا لپاره دي، ډېرې پاکې او مبارکې ستاینې، د آسمانونو او ځمکې او د هغو تر منځ د مخلوقاتو د ډکوالي په اندازه، او په اندازه د ډکوالي د هغو شیانو چې تا وروسته غوښتي دي». خو که چیرته مقتدي و، نو د راپورته کېدو پر مهال: (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)، تر اخره پورې وایي لکه څنګه چې مخکې تېر شو، او کولی شي هر یو؛ امام، مقتدي او یا یوازې لمونځ کوونکی لاندې الفاظ ورزیات کړي: (أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ أَحَقَّ مَا قَالَ الْعَبْدُ، وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ، لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِيَ لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ)[٢]. ژباړه: «د ثنا او صفت ویونکي باور لرې په هغه څه چې بنده دي - وړاندې وویل- او مونږ ټول دې بندګان یو، منع کوونکی نشته هغه څه لره چې ته یې ورکوې، او ورکوونکی نشته هغه څه لره چې ته یې منعه کوې، او هیڅ شان او شوکت والا ستا په وړاندې بل شان او شوکت والا ته ګټه نشي رسولی». نو دا (دعا) ښه ده او ثابته ده.

او د هر یو لپاره مستحب دي چې له رکوع وروسته هم لاسونه پر سینه کېږدي لکه څنګه یې چې مخکې اېښودلي وو، ځکه داسې څه له رسول الله صلى الله علیه وسلم څخه د وائل بن حجر او سهل بن سعد -رضي الله عنهما- له حدیث څخه ثابت دي.

٩ - په تکبیر ویلو سره سجدې ته ځي، داسې چې که یې کولی شول نو زنګنونه به له لاسونو مخکې لګوي، خو که ورته سخته وه نو کولی شي لاسونه له زنګنونو مخکې ولګوي او د پښو ګوتې به یې قبلې لور ته تاوې کړې وي، د لاسونو ګوتې به یې هم قبلې لور ته غځولې وي او په اوو اندامونو به سجده کوي چې عبارت دي له: تندی سره له پوزې، داوړه لاسونه، داوړه زنګنونه او د دواړو پښو د ګوتو تلې، او په سجده کې به: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى) وایي، سنت

(١) مسلم په:(٤٧٧) شمیره روایت کړی.

(٢) بخاري، په: (٧١١) شمیره، او: مسلم په: (٥٩٨) شمیره روایت کړی.

طريقه دا ده چې درې او يا له دريو څخه يې زيات ځلې تکرار کړي، سربيره پر دې ورته مستحب دي چې ووايي: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ، رَبَّنَا وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي) ژباړه: «پاکي ده تالره اى ربه، ته منزه او پاک يې، او تولې ستاينې تا لره دي، اې الله ما ته بخښنه وکړه». او زياته دعا دې کوي، دليل يې د رسول الله صلى الله عليه وسلم قول دى چې فرمايي: (أَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ فَاجْتَهِدُوا فِيْ الدُّعَاءِ؛ فَقَمِنٌ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ)[1]. ژباړه: «هر چې رکوع ده په هغې کې د الله رب العزت لويي بيانوئ، او په سجده کې په دعاء کې ښه کوښښ کوئ او دا ډېره وړ ده چې هغه دعا مو قبوله شي».

او د خپل رب څخه د دنيا او آخرت د خير سوال کوي، برابره خبره ده که لمونځ فرض، يا نفل وي، او د سجدې پر مهال به لاسونه له تشو، خېټه له ورنونو، ورنونه له پنډيو لرې ساتي، او د رسول الله صلى الله عليه وسلم د وينا سره سم به خنګلې له ځمکې څخه پورته کوي لکه چې فرمايي: ژباړه: (په سجده کې برابر اوسئ، او ستاسو څخه دې يو تن د سپي په څېر خپلې خنګلې نه غړوي)[2].

١٠ - د تکبير په ويلو سره له سجدې سر راپورته کوي، چپه پښه غړوي او پرې کيني او ښى پښه دروي، دواړه لاسونه پر ورنونو او زنګنونو ږدي. او : (رَبِّ اغْفِرْ لِيْ وَارْحَمْنِيْ وَاهْدِنِيْ وَارْزُقْنِيْ وَعَافِنِيْ وَاجْبُرْنِيْ)[3]. وايي: يعني: «اى زما ربه! ماته ښښنه وکړه، پر ما رحم وکړه، ماته لارښوونه وکړه، روزي راکړه، له هرې بلا مې وژغوره او نيمګړتيا مې رفع کړه». او په ناسته کې مطمئن کيني (داسې چې هر غړى خپل ځاى ته ورسيږي).

١١ - د تکبير په ويلو سره دويمه سجده کوي او هر هغه څه يې چې په لومړى سجده کې کړي دي پدې کې يې هم کوي.

(١) مسلم په: (٤٧٩) شميره روايت کړى.

(٢) بخاري په: (٧٨٨)، او مسلم په: (٤٩٣) شميره روايت کړى.

(٣) ترمذي په: (٢٨٤)، أبو داود په: (٨٥٠) او ابن ماجه په: (٨٩٨) شميره روايت کړى دى>

۱۲ - د تکبیر په ویلو سره سر راپورته کوي، لنډه ناسته کوي لکه د دوو سجدو په مینځ کې چې دي ته د استراحت جلسه وايي او دا ناسته مستحب ده، او که چېرته يې پرېښوده نو څه خبره نشته، او پدې ناسته کې هيڅ ذکر او يا دعا نشته، بيا دويم رکعت ته د زنګنونو په نيولو سره پورته کيږي؛ البته که يې کولی شول او که ورته سخته وه کولی شي پر ځمکه لاسونه ولګوي، بيا فاتحه او ورپسې له قرآن کريم څخه يو آسان سورت لولي، بيا هغه څه کوي چې په لومړي رکعت کې يې کړي دي.

۱۳ - که چيرته لمونځ دوه رکعتي و لکه: د سهار، جمعې او اخترونو لمونځونه، نو له دويمې سجدې وروسته به داسې کيني چې ښۍ پښه ودروي او چپه وغوړوي، ښی لاس پر ښي ورون کيږدي، د لاس ټولې ګوتې دې بندې کړي پرته له مسواکې څخه چې په هغې سره به د الله تعالی يووالي ته اشاره کوي، او که داسې يې وکړل چې د ښي لاس کچې او ورپسې ګوتې بندې کړي او غټه ګوته له منځۍ ګوتې سره حلقه کړي او په مسواکې سره اشاره وکړي نو ښه ده، ځکه دا دواړه طريقې له رسول الله -صلى الله عليه وسلم- څخه ثابتې دي، او غوره دا ده چې کله دا طريقه او کله بله عملي کړي، او چپ لاس به پر چپ ورون او چپ زنګون ږدي، او په دې ناسته کې به تشهد وايي چې په لاندې ډول دی: «التَّحيَّاتُ لله والصَّلواتُ والطَّيِّباتُ، السلامُ عليكَ أيُّها النبيُّ ورحمةُ اللهِ وبرَكاتُه، السلامُ علَينا وعلى عبادِ اللهِ الصَّالِحين، أشهدُ أن لا إلهَ إلَّا اللهُ، وأشهدُ أنَّ محمَّدًا عبدُهُ ورسولُه». ژباړه: «ټول ژبني، بدني، او مالي عبادتونه الله جل جلاله لره دي، سلام او د الله رحمتونه او برکتونه دې وي پر تا اي پيغمبره، سلام دې وي پر مونږ او د الله پر نيکو بنده ګانو، ګواهي ورکوم چې له الله تعالی پرته بل هېڅوک د عبادت وړ نشته او ګواهي ورکوم چې محمد صلى الله عليه وسلم د الله بنده او رسول دی». بيا وايي: «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ

مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ»[١]. **ژباړه:** (یاالله! پر محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه پرکورنۍ رحمت و اوروه، لکه پر ابراهیم علیه السلام او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې، یا الله ! پر محمد صلی الله علیه وسلم او د هغه پر کورنۍ برکتونه و اوروه، لکه پر ابراهیم - علیه السلام - او د هغه پرکورنۍ دې چې ورولی و، بېشکه ته ستایل شوی او لوی یې). او په الله تعالی به له څلورو شیانو څخه پناه غواړي، نو وایي به: «اللَّهُمَّ إِنِّيْ أَعُوْذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ وَمِنْ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَّالِ»[٢]. ژباړه: «ای الله زه پر تا پناه نیسم د جهنم له عذابه، د قبر له عذابه، د ژوند او مرگ له فتني او د مسیح دجال له فتني څخه»، بیا یې چې د دنیا او آخرت له ښېگڼو هر څه غوښتل هغه دعا دې وکړي او که د خپل مور او پلار یا نورو مسلمانانو لپاره یې دعا کوله نو باک نه لري، - برابره خبره ده که دا لمونځ فرض او یا نفل وي- د هغه څه پر بنسټ چې رسول الله -صلى الله علیه وسلم- د ابن مسعود -رضي الله عنه- په حدیث کې فرمایلي، کله یې چې هغه ته تشهد وربنود (نو ورته یې وویل چې) بیا یې چې هره دعا خوښه وه هغه دې وغواړي. **ژباړه:** (بیا به له دعا څخه هغه غوره کوي چې ورته ښه ښکاري)[٣]. او په بل عبارت: **ژباړه:** (بیا چې هر څه غواړي هغه دې وغواړي)[٤].

او دا د دنیا او آخرت ټولو ښېگڼو ته شاملیږي.

بیا ښي او چپ لور ته د (السَّلامُ عَلَيْكُم ورَحْمَةِ الله، السَّلام عَلَيْكُم ورَحمَةُ اللهِ)، په ویلو سره سلام گرځوي.

---

(١) بخاري، په: (٧٩٧) شمیره، او مسلم په: (٤٠٢) شمیره روایت کړی دی.

(٢) بخاري په: (١٣١١) شمیره او مسلم په: (٥٨٨) شمیره روایت کړی.

(٣) نسائي په: (١٢٩٨) شمیره روایت کړی.

(٤) مسلم په: (٤٠٢) شمیره روایت کړی.

۱۴ - نو كه څېرته لمونځ درې ركعتي و لكه د ماښام لمونځ، او يا څلور ركعتي و لكه د ماسپښين، مازديگر او ماخوستن لمونځونه نو مخكې ذكر شوی تشهد؛ پر پېغمبر -صلى الله عليه وسلم- له درود سره يو ځای وايي، بيا د زنگنونو په مرسته درېږي، دواړه لاسونه د اوږو او يا غوږونو برابر پورته كوي او (اَللّٰهُ اَكْبَرُ) وايي او دواړه لاسونه پر سينې د پاسه ږدي لكه څنگه چې مخكې يادونه وشوه، او يوازې فاتحه لولي او كه ځينې وختونه يې د ماسپښين په دريم او څلورم ركعت كې له فاتحې څخه زيات څه وويل، باک نه لري، ځكه په اړه يې له پېغمبر -صلى الله عليه وسلم- څخه د ابو سعيد -رضي الله عنه- په حديث كې راغلي چې بيا په ماښام كې له دريم او په ماسپښين، مازديگر او ماخوستن كې له څلورم ركعت نه وروسته تشهد وايي لكه څنگه چې په دوه ركعتي لمونځ كې يادونه وشوه، بيا ښې او چپ لور ته سلام گرځوي، درې ځلې (اَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ) وايي او بيا وايي: «اللهُمَّ أَنْتَ السَّلاَمُ وَمِنْكَ السَّلاَمُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلاَلِ وَالإِكْرَامِ»[1]. ژباړه: (اې الله، ته سلام يې، او ستا له طرفه سلامتيا ده، ته بركت وركولو والا ذات يې، اې د عظمت او عزت خاونده). نو كه څېرته امام و، خلكو ته له مخ وړگرځولو وړاندې به ووايي: «لا إلهَ إلاَّ اللهُ وحدَه لا شريكَ له، له المُلكُ وله الحمدُ وهو على كلِّ شيءٍ قديرٌ، اللهمَّ لا مانعَ لِما أعطَيْتَ، ولا مُعْطِيَ لِما منَعْتَ، ولا ينفَعُ ذا الجَدِّ منك الجَدُّ، لا حولَ ولا قوَّةَ إلَّا بالله، لا إلهَ إلَّا اللهُ، ولا نعبُدُ إلَّا إياهُ، له النِّعمةُ وله الفضلُ، وله الثَّناءُ الحسَنُ، لا إلهَ إلَّا اللهُ مُخلصينَ له الدِّينَ ولو كرِهَ الكافرونَ»[2]. ژباړه: (له الله پرته بل معبود نشته، يوازې، بې شريكه دی، هغه لره پاچاهي ده او هغه لره ستاينه ده او هغه پر هر څه قادر دی، له گناه څخه گرځېدل نشته او د نېكو كارونو توفيق نشته مگر د الله په مرسته، اې الله! هر څه چې وركوې څوک يې مخه نشي نيولی، او هر څه چې له چا څخه منع كوې څوک يې نشي وركولی، فايده نه شي وركولای خاوند د شرافت او مرتبې

(۱) مسلم، په:(۵۹۱) شميره روايت كړی.

(۲) مسلم په: (٤٠٢) شميره روايت كړی.

ته ستا د عذاب په مقابل کې شرافت او مرتبه د هغه. له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، او مونږ له هغه پرته د بل هېچا عبادت نه کوو، هغه لره لوريني دي او هغه لره فضل دی، او د هغه لپاره ښه ستاينه ده، له الله پرته بل هېڅ معبود نشته، (مونږ) هغه ته په عبادت کې اخلاص کوونکي يو، که څه هم کافران (زمونږ دا کړنه) بده مني). درې ديرش ځلې (سُبْحَانَ اللّه)، درې ديرش ځلې (الْحَمْدُ للّه) او درې ديرش ځلې (اللّهُ اَكْبَرُ) وايي او د سلو د پوره کولو لپاره: (لا إلهَ إلاَّ اَللهُ وحدَه لا شريكَ له، له المُلْكُ وله الحمدُ وهو على كلِّ شيءٍ قديرٌ)، وايي، او د هر لمانځه پسې (آيةُ الكُرْسِي)، (قُلْ هُوَ اللّهُ اَحَدٌ)، (قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ الْفَلَق) او (قُلْ أَعُوْذُ بِرَبِّ النَّاسِ) وايي، د پيغمبر -صلی الله عليه وسلم- د حديث مطابق د سهار او ماښام لمونځونو پسې د دې سورتونو درې ځلې تکرارول مستحب دي، او دا اذکار ټول سنت دي، فرض نه دي.

او د هر مسلمان؛ نارينه او ښځينه لپاره مشروع دي چې د ماسپښين د لمانځه نه مخکې څلور رکعته او وروسته ترې دوه رکعته، د ماښام د لمانځه پسې دوه رکعته، د ماخوستن د لمانځه پسې دوه رکعته او د سهار د لمانځه نه مخکې دوه رکعته لمونځ وکړي چې دا ټول دولس رکعته کيږي، او دې رکعتونو ته رواتب ويل کيږي، ځکه چې رسول الله -صلی الله عليه وسلم- به چې کله مقيم و نو تل به يې کول، خو په سفر کې به يې د سهار له سنتو او وترو پرته نور پرېښودل، ځکه چې رسول الله -صلی الله عليه وسلم- به د سهار سنت او وتر دواړه د اقامت او سفر دواړو حالتونو کې کول، او غوره دا ده چې رواتب لمونځونه او وتر په کور کې وشي، خو که په جومات کې يې وکړل باک نه لري، دليل يې د رسول الله -صلی الله عليه وسلم- حديث دی چې فرمايي: ژباړه: (د سړي لپاره غوره لمونځ هغه دی چې هغه يې په کور کې کوي پرته د فرضي لمونځونو څخه)[(١)].
او دې رکعتونو ته پاملرنه جنت ته د داخليدو له اسبابو څخه دي، لکه څنګه چې رسول الله -صلی الله عليه وسلم- فرمايلي: ژباړه: (چا چې په شپه او ورځ

---

(١) مسلم په: (٧٢٨) شمېره روايت کړی.

كي دولس ركعته نفل لمونځ ادا كړ، الله تعالى به ورته په جنت كي كور جوړ كړي)[١]. او كه چيرته يې څلور له مازديگر نه مخكې، دوه له مابنام نه مخكي او دوه له ماخوستن څخه مخكې وكړل نو ښه ده؛ ځكه له رسول الله -صلى الله عليه وسلم- څخه پدې اړه حديث ثابت دى، او كه يې له ماسپښين څخه وروسته څلور او مخكې ترې څلور وكړل نو ښه ده، دليل يې د رسول الله -صلى الله عليه وسلم- دا قول دى: ژباړه: (څوک چې له ماسپښين نه مخكې څلور ركعته او له ماسپښين نه وروسته څلور ركعته لمانځه ته پاملرنه وكړي، الله تعالى به يې په اور حرام كړي)[٢]. معنا دا چې له ماسپښين نه وروسته په راتبه سنتو دوه ركعته ورزياتوي؛ ځكه چې راتبه سنت ترې څلور مخكې او دوه وروسته دي. نو كله چې وروسته ترې دوه ورزيات كړي نو د ام حبيبې -رضي الله عنها -په حديث كي ياد شمېر تر لاسه كيږي. الله تعالى توفيق وركوونكى دى، وصلى اللّه وسلم على نبينا محمد بن عبد الله وعلى آله وأصحابه وأتباعه بإحسان إلى يوم الدين،،،

---

(١) بخاري په: (٦٨٦٠) شمېره روايت كړى.

(٢) أحمد په: (٢٥٥٤٧)، او ترمذي په: (٣٩٣) شمېره او أبو داود: په (١٠٧٧) شمېره روايت كړى.

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

رسالة الحرمين

د حرمين پيغام

د مسجد الحرام او مسجد نبوي زيارت كوونكو لپاره لارښوود
مواد په ژبو كي

978-603-8517-55-0